

Režimy uvádění hnojiv do oběhu po 1. květnu 2004

V současné době je možné uvádět na území České republiky do oběhu pouze ta hnojiva, která jsou registrována na základě zákona č. 156/1998 Sb., o hnojivech, ve znění pozdějších předpisů. Zároveň jsou vyhláškou č. 474/2000 Sb. stanoveny typy hnojiv, která mohou být registrována bez přezkušování, a to do 60 dnů od obdržení žádosti o registraci. Neodpovídá-li hnojivo daným typům, provede ÚKZÚZ přezkoušení jeho vlastností biologickými zkouškami, případně uzná výsledek přezkoušení provedený jinými odbornými pracovišti. Doba registrace se pak prodlouží na 6, 18 resp. 36 měsíců. Hnojivo je poté zaregistrováno jako netypové. Takto zaregistrovaná hnojiva (typová i netypová) musí být také balena, označována, ale také skladována a používána v souladu s požadavky zákona o hnojivech.

Dnem přistoupení České republiky k EU se otevře další možnost uvádění hnojiv do oběhu. Bude se týkat hnojiv, která jsou uvedena v příloze I nařízení 2003/2003/ES (dále jen „nařízení“). Tato hnojiva může jejich výrobce nebo dovozce označit jako „HNOJIVO ES“ a odpovídá za to, že splňují požadavky dané tímto nařízením. To se týká jak předepsaných forem a obsahů živin s využitím povolených odchylek, ale zejména označování a balení. Hnojiva označená jako „HNOJIVO ES“ nebude třeba v České republice registrovat, budou moci být přímo uváděna do oběhu. Pověřené orgány členských států (v případě České Republiky Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský - ÚKZÚZ) budou pouze provádět kontroly, zda takto označená hnojiva opravdu splňují požadavky dané nařízením.

Někteří výrobci (dovozci) mohou být nyní v situaci, že mají v tuzemsku (často teprve krátce) zaregistrováno hnojivo, které by po vstupu do EU mohlo být označeno jako „HNOJIVO ES“ a registrováno by tudíž být nemuselo. Mají vyrobeny obaly a etikety, které jsou částečně odlišné od požadavků nařízení. Pro tyto případy platí jednoduché pravidlo. Ti, kdo mají v tuzemsku svá hnojiva registrována je mohou na území České republiky nadále uvádět do oběhu za stávajících podmínek i po 1. květnu 2004. Mohou používat již vyrobené obaly a etikety, bez nutnosti změn. Oba režimy uvádění do oběhu budou existovat vedle sebe i v budoucnosti. Výrobce nebo dovozce může na základě vlastního uvážení své hnojivo deklarovat jako „HNOJIVO ES“, nebo pokračovat v uvádění do oběhu na základě stávající registrace. Vždy však musí splnit buďto všechny požadavky nařízení nebo zákona o hnojivech, není možné

požadavky obou norem jakkoli kombinovat. Na našem území se tak po vstupu do EU můžeme setkat s totožným výrobkem, jednou uváděným do oběhu na základě pravidel národních, jednou na základě právních pravidel Evropské unie. Výrobek označovaný jako „HNOJIVO ES“ může být umisťován na trhy všech zemí EU bez dalších překážek, zatímco registrace podle zákona o hnojivech umožní uvádění do oběhu pouze v ČR.

Na závěr je vhodné uvést na pravou míru jeden z mýtů, panujících okolo typových hnojiv. Porovnáním seznamu „evropských“ hnojiv (nesoucích označení „HNOJIVO ES“) určených nařízením a seznamu tuzemských typových hnojiv daných vyhláškou č. 474/2000 Sb. zjistíme, že zdaleka nevšechna tuzemská typová hnojiva se po 1. květnu 2004 mohou stát hnojivy ES, nepodléhajícími registraci. Konkrétně se jako „HNOJIVO ES“ budou moci označovat jen ta hnojiva, která jsou v příloze č. 3 vyhlášky 474/2000 - v tabulce typů hnojiv- v sedmém sloupci označena hvězdičkou. Některá typová hnojiva (z minerálních hnojiv například všechna vápenatá a hořečnatovápenatá a všechny typy organických a organominerálních hnojiv) budou i nadále podléhat registraci podle zákona o hnojivech.